

Angleška vlada daje italijanskemu vladarju naslov cesarja Abesinije . . . Angleški vojni minister obišče 22. aprila Rim

London, 13. aprila. o. Uradno potrjujejo vest, da bo angleški vojni minister Hore Belisha takoj po podpisu sporazuma med Italijo in Anglijo obiskal Rim, spotoma ko pojde na pregled trdnjav na Malti. Angleški vojni minister bo predsedniku italijanske vlade Mussoliniju nesel posebno pismo angleškega predsednika Chamberlaina, v katerem ta izraža Mussoliniju zadovoljstvo nad sklepom italijansko-angleškega sporazuma in nad obnovitvijo zgodovinskega prijateljstva med obema državama. Angleški vojni minister bo dospel v Rim 22. aprila. Mussolini ga bo sprejel 23. aprila in ga pridržal na zasebnem kosilu.

Vlada je na svoji včerajšnji seji sklenila, da izda angleškemu poslaniku v Rimu nove poverilnice, v katerih daje itali-

janskemu vladarju naslov kralja Italije in cesarja Abesinije. S tem sklepom je Anglija uradno priznala italijansko oblast v Abesiniji in tako modro spravila s sveta vprašanje, ki je nad dve leti ogražalo mir na Sredozemskem morju in v Evropi.

Glede angleškega predloga v Zenevi, naj Zveza narodov reši abesinsko vprašanje tako, kakor ga je rešila večina evropskih držav, je angleška vlada prepričana, da bo za svoj predlog dosegla enoglasno pritrditev vseh članic zveznega odbora, kar je za sklep potrebno, ker sovjetska Rusija in Kitajska se tega zasedanja ne bosta udeležili. V zboru Zveze narodov je pa angleškemu predlogu itak zagotovljena večina zaradi udeležbe držav, ki so italijansko oblast v Abesiniji že priznale.

Francija bo podprla angleški predlog pri ZN

Rim, 13. aprila. AA. Stefani: V dobro poučenih krogih izjavljajo, da so sedaj zaključena pogajanja med grofom Ciano in lordom Perthom in da se sedaj sestavlja le še končno besedilo sporazuma. Angleški predlog za rešitev abesinskega vprašanja niso sprejeli ugodno samo v Italiji, ampak tudi povsod drugod v Evropi, ker bo tako odstranjen glavni vzrok, ki je oviral sodelovanje med evropskimi državami.

Italijanski časopisje tudi poudarja spremeno stališče Francije, ki bo brez pridržkov podprla angleški predlog pri Zvezi narodov. Francija bo v kratkem tudi imenovala novega poslanika v Rimu, kakor izjavljajo odločujoči francoski politiki.

Vesti 13. aprila

Sv. oče je včeraj sprejel bivšega abesinskega podkralja maršala Grazianija in se z njim celo uro razgovarjal. Na koncu razgovorov mu je podelil visoko odlikovanje.

Prvi mandžurski poslanik na italijanskem dvoru, Hsu-Cao-Hsing, je včeraj dospel s svojim spremstvom v Napoli, odkoder bo odpotoval v Rim.

Madžarska je svoje poslanstvo na Dunaju spremenila v generalni konzulat.

Nova egiptovska poslanska zbornica je imela prvo sejo včeraj, kraljev prestolni govor je prebral ministrski predsednik. V njem je kralj poudaril ugoden potek razgovorov med Anglijo in Italijo v Rimu, ki se jih je udeležila tudi egiptovska vlada.

Prvo poljsko letalo je včeraj odletelo iz Varšave v Litvo, s čimer se je začela letalska zveza med tema dvema, do pred kratkim še sovražnima državama.

Sestanek zunanjih ministrov baltičskih držav bo 19. maja v Rigi. Ministri se bodo posvetovali o skupnem nastopanju teh držav v zunanje-političnih vprašanjih.

Poljski ministrski predsednik Moscicki bo vrnil obisk madžarskega kraljevega namestnika letos v septembru. V Budimpešti se bo mudil dva ali tri dni.

Sovjeti zahtevajo od Japoncev, da zapro svoja konzulata v Habarovsku in Blagovščensku. Japonci se pa branijo, češ da konzulate potrebujejo zaradi trgovine.

Bivši francoski ministrski predsednik Leon Blum je odpotoval na odhidi v južno Francijo, kjer ima ob morju prelepo vilo blizu Cannes, kakor se spodobi proletarskemu voditelju.

Načrt o obnovitvi norveške vojne mornarice je sprejela vlada v Oslo, in ga misli izvesti v štirih letih. Načrt določa gradnjo desetih rušilcev, dveh podmornic, osmih torpedovk, ki jih bodo zgradili doma, osem pa jih bodo kupili v tujini. Norveška bojna mornarica je doslej imela samo nekaj zastarelih ladij, ki so jih v naglici zgradili med svetovno vojno.

Kovinarska stavka v Parizu se bo najbrž razširila na vso Francijo, ker je kovinarska strokovna zveza včeraj sprejela sklep, v katerem izraža soglasnost s pariškimi delavci.

Konec socialne demokracije v Avstriji pomeni nedeljski plebiscit, ki je pokazal, da socialisti, ki so bili nekdaj v Avstriji tako močni, danes nič več ne pomenijo. Tako pišejo nekateri češki listi.

Do hudih spopadov med mohamedanci in Hinduji je spet prišlo v Alahabadu, kjer so morali Angleži razglasiti vojno stanje in poslati močne vojaške oddelke, da so naredili red.

Vso letošnjo žetev pšenice bo kupila angleška vlada in zanjo uredila posebna skladišča, da si ustvari potrebne zaloge za morebitno vojno. Žita bodo kupili toliko, da bi ga imeli dovolj za desetmesečno prehranjevanje vsega prebivalstva. Tako je izjavil zastopnikom angleških kmetov kmetijski minister.

Novi nemiri so bili kljub razglasenemu vojnemu stanju spet v Tunis. Nemire organizira tako imenovana neodsturska arabska stranka, ki ravna po navodilih Kominterne in uživa vso podporo francoske komunistične stranke, zaradi česar vlade ljudske fronte doslej niso mogle odločno nastopiti proti delu te stranke.

4.900.000 plinskih mask bo pariška pokrajina skupa v kratkem razdelila med prebivalstvo.

Pri pretepu ob občinskih volitvah v mehiškem mestecu Chialtengu de Puebla, kjer so pogoreli kandidati napadli zmagovite, je bilo 12 mrtvih, 14 pa hudo ranjenih.

Čez 600 žrtev med nezavarovanim civilnim prebivalstvom je zahtevalo japonsko bombardiranje kitajskih mest v zadnjih treh dneh.

Albanski kralj Zog bo kupil na južnem Slovenskem veleposstvo z ogromnim gozdom, kamor bo hodil z ženo na odhidi.

Tiskovna konferenca Balkanske zveze in gospodarski svet balkanskih držav nadaljujeta v Carigradu svoje delo z uspehom.

V Moskvi so ustrelili sedem višjih uradnikov iz poljedelskega ministrstva tatarske republike zaradi sabotaže kakor običajno.

V Parizu je umrl slovit ruski basist Fedor Šaljavin po krajšem bolehanju. Star je bil 65 let. Iz največje revščine se je kot kmečki sin z voljo in sposobnostjo priboril do svetovne slave. V Rusiji je bil član carske opere v Petrogradu, l. 1923 pa je Rusijo zapustil ter odšel v Ameriko, kjer je z glasom zaslužil ogromne denarje. Vstopnice k njegovim koncertom so bile v Ameriki tudi po tisoč dolarjev.

Razdor je nastal v francoski socialistično-republikanski uniji, ki je spadala v skupino ljudske fronte. Iz stranke je izstopil predsednik Paul Boncour, ki bo vstopil v socialistično stranko. Do razdora je prišlo iz osebnih nesprijetosti. Paul Boncour je eden najbogatejših francoskih advokatov, ki je prišel do ogromnega premoženja predvsem s tem, da je kot prepričan socialist zagovarjal člane evropskih kraljevskih rodbin in odstavljenih dinastij, ki so nasledstvene države tožili za odškodnino. Med drugim je zastopal tudi Habsburžane.

Razsodišče francoske socialistične stranke je voditelju skrajnega revolucionarnega krila v stranki, Pivertu, vzelo za tri leta pravice, da bi izvrševal kako voditeljsko funkcijo. Pivert je ob zadnji vodni krizi izdal razglas, v katerem poziva prišleke socialistične stranke, naj začno z revolucionarnim gibanjem.

V tokijskem zunanjem ministrstvu so osnovali dva odbora za proučevanje pogojev glede ureditve pospeševanja trgovskih stikov med Japonsko in Italijo.

O irsko-angleških pogajanjih se je prišel počit v London predsednik vlade na severnem Irskem, ki bi rad dosegel od londonske vlade, da bi ne dovolila združitve severne Irske v svobodno državo.

V štirih in pol dneh je mogoče prepotovali 13.400 km, kar je nemška Lufthansa začela redni letalski promet med Berlinom in Bagdadom. V Bagdadu potniki presedejo na francoski letali, ki vzdržujejo zvezo med Marseillom in Hanojem v Zadnji Indiji.

Prijateljstvo med Jugoslavijo in Italijo se utrjuje:

Zastopstvo naše vojne mornarice v Italiji

Trst, 13. apr. o. Včeraj je dospel v Trst zastopstvo jugoslovanske vojne mornarice. Zastopstvo sestavlja pet višjih častnikov naše mornarice pod vodstvom poveljnika našega vojnega brodom, admirala Polića. Zastopniki naše mornarice bodo ves čas svojega bivanja gosti italijanskega mornariškega ministrstva. V Trstu je naše častnike sprejelo zastopstvo italijanske vojne mornarice pod vodstvom kontraadmirala Toscani. V njegovem spremstvu so si jugoslovanski gostje ogledali Trst, obiskali vse večje tovarne, čistilnico za petrolej ter ladje-

delnice v Trzinu. Zvečer so v spremstvu italijanskih tovarišev odpotovali v Benetke, od koder pojdejo na obisk v vsa velika italijanska vojna in trgovska pristanišča, predvsem v Genovo, Livorno, Spezio, Napoli, Gaeto, Taranto in Brindisi. Obisk zastopnikov jugoslovanske mornarice v Italiji in sprejem, ki ga bodo tam deležni, je dokaz, da se prijateljstvo med obema državama prav zadnje čase razveseljuje razvija in pogloblja, kar more samo koristiti Italiji in Jugoslaviji, prav tako pa miru v vsej Evropi.

Milijardo in četrt dolarjev za ameriško bojno mornarico

Newyork, 13. aprila. AA. (Reuter) Še ta teden bodo ameriškem senatu predložili zakonski načrt o graditvi bojnih ladij. Poučeni krogi trdijo, da bo ta zakonski načrt določal vsoto ene milijarde 260 milijonov dolarjev, torej ta vsota je za 140 milijonov večja, kakor pa je bila določena po zakonskem načrtu, ki ga je zbornica sprejela. »Newyork Times« piše, da bo ameriška vlada zahtevala pooblastilo za graditev treh križark, ki bodo imele po 45.000 ton, namesto prejšnjih po 30.000 ton. Zahtevala bo tudi, da se zgradi 2 večji matični ladij, za kateri je bilo prvotno določeno, da morata imeti po 15.000 ton. Namesto ladij te velikosti so do zdaj zgradili 2 matični ladij, ki bosta imele po 20.000 ton.

Zakon o nadzorstvu nad romunskim tiskom

Bukarešta, 13. aprila. o. Uradni list prinaša danes zakon, ki se nanaša na nadzorstvo nad tiskom in nad podjetji, ki imajo v lasti romunsko časopisje. Zakon je bil sprejet snoti na posebni ministrijski seji. Najvažnejše določilo v njem je, da morajo uprave vseh listov takoj sporočiti oblastem višje svojih dohodkov in podpore, ki jih prejema bodisi od kakih domačih ali tujih ustanov. Odlej ne bodo smeli romunski listi sprejemati nikakih podpor od tujih držav ali tujih gospodarskih skupin, prav tako ne bodo smeli biti tujim državljanom več lastniki podjetij, ki izdajajo časopise v Romuniji. Vse delnice, ki jih imajo zdaj inozemci, morajo takoj preiti v romunske roke. Nadzorstvo nad izvajanjem tega zakona bodo imeli predsedniki okrožnih sodišč, ki bodo morali vsake tri mesece pregledati poslovanje časopisnih uprav. Zakon bo imel občutne posledice, saj je večina velikega romunskega tiska finančno odvisnega od inozemskih petrolejskih kapitalistov ter raznih tujih držav, ki skušajo v Romuniji uveljaviti svoj vpliv.

Vesti iz Avstrije

Berlin, 13. aprila. AA. DNB. Minister za narodno gospodarstvo Funk je z včerajšnjim dnevom ukinil vse omejitve, ki so se veljale glede prometa z valutami v turističnem prometu med rajhom in Avstrijo.

Dunaj, 13. aprila. AA. (DNB.) General bivše avstrijske vojske Zehner je izvršil v svojem stanovanju samomor. General Zehner je bil svojčas član sodišča, ki je razpravljalo o dogodkih meseca julija 1934 in ki je podpisal veliko število smrtnih obsodb narodnih socialistov. Ni znano, če je bilo to vzrok njegovega samomora.

Dunaj, 13. aprila. (DNB.) Zaradi hitre izvedbe programa za pobijanje brezposelnosti je brezposelnost v bivših avstrijskih pokrajinah naglo padla. To dejstvo je tem bolj pomembno, ker se nameravana javna dela eploh še niso začela.

Snežna neurja in poplave v Uia

Newyork, 11. aprila. AA. (DNB) Hud tornado je s silovitimi nalivi opustošil ameriško zvezno državo Alabamo. V mestih se je podrla mnogo hiš in je našlo smrt mnogo ljudi. Zadnje dni je v 12 zveznih državah od Texasa pa do Nove Anglije divjalo neurje s snegom, dežjem in točo. Škoda je precejšnja. Samo v sedmih tovarnah v Illinoisu je škoda več kot milijon dolarjev.

Poplava v Alabami in Georgiji se čedalje bolj širi. Po dosežanih podatkih je našlo smrt 30 ljudi. Reka Alabama ogroža glavno mesto Montgomey, ki šteje 70.000 prebivalcev. V Pamti (Texas) je snežni metež razdejal več hiš. Osem ljudi je ubilo.

Obisk poljskega prometnega ministra v Belgradu

Varšava, 11. aprila. Včeraj ob 17 je odpotoval v Belgrad poljski prometni minister Julius Ulrikh, ki vrača obisk jugoslovanskemu prometnemu ministru, ki je lansko leto maja obiskal Poljsko. Na postaji je poljskega ministra pozdravil odpravnik poslov jugoslovanskega poslanstva Slavko Kojić. S poljskim ministrom odhaja v Jugoslavijo tudi večje spremstvo, in sicer so v spremstvu: ravnatelj kabineta svetnik Razalovski, osebni tajnik ministra Vinjodina, načelnik tarifnega oddelka Senjovski in načelnik finančnega oddelka dr. Piletski ter načelnik strojnega oddelka inž. Wagner. Z istim vlakom je odpotovala tudi ministrova soproga, in sicer naravnost v Dubrovnik, kjer bo počakala na svojega soproga.

Sovjetska vlada bo poslala posebno odpravo s 40 letali reševalno mornarje in znanstvenike na ledolomilcih, ki jih že pet mesecev drži ledeni oklep na morju med Arhangelskom in Murmanskom.

Novi srditi boji na španskih frontah

Perpignan, 13. aprila. o. Navarski oddelki nacionalistične vojske pod poveljstvom generala Moscardosa, ki obkoljujejo 43. rdečo divizijo, ki se umika po porazu pri Barbastru proti francoski meji, so včeraj dosegli vas Escalo blizu francosko-katalonske meje in bodo zdaj prodirali vzdolž meje, da preprečijo rdeči vojski beg v Francijo. Te rdeče čete, ki jih skušajo nacionalisti obkoliti, štejejo kakšnih 18.000 mož.

Zaragoza, 13. aprila. AA. (Reuter.) Na vseh frontah v Kataloniji in Castellonu so se ponovno začele vojaške operacije. Doslej ni še nobenih podrobnosti o njih.

Nacionalistični oddelki, posebno oddelki generala Arande, ki vrše ofenzivo proti morju v odseku Morena, so davi po tridnevem odmoru začeli krepko vojaško akcijo v raznih odsekih vzhodne in katalonske fronte.

Glavno nacionalistično poveljstvo sporoča: Včeraj so navarski oddelki podli zadnje sovražne oddelke po dolinah Pirenejev. Zavzeli smo vrhove Santa Marina in Siera Balava, vrh Comielo in planoto La Calada. Na planoti Las Alduras smo zavzeli 15 vasi. V dolini Noguere in Rivargocena pa smo zavzeli vas Aren. Na fronti pri Balagveri smo odbili tri sovražne napade.

Armada generala Arande je prodrla skozi re-

publikanske vrste med Morello in Vinarozom v dolžini 15 km. Republikanske čete so se umaknile do Albocaseru. Tako so nacionalisti s to sijajno zmago zavzeli postojanke med San Mateom in Albocaserom in si tako precej olajšali prodiranje proti morju.

Barcelonska poročila

Barcelona, 13. aprila. AA. (Havas.) Uradno poročajo, da so republikanci nadaljevali s svojo ofenzivo severno od reke Ebra in da so zavzeli vas Granja Secar južno od reke Frage in tako prisilili nacionaliste, da so se umaknili čez reko Segre. Poročilo pravi, da se bitka pri mostu Balaguera nadaljuje in da imajo republikanci borbo v svojih rokah. V letalski bitki pri Tortozi so republikanska letala in republikanska protiletalska baterija sestrelila tri nacionalistična letala.

Anarhistična narodna delavska zveza je imela včeraj sejo, in je ob tej priliki sklenila sledeče: Vsi Španci, ki pripadajo narodni delavski zvezi in ki so stari od 17 do 45 let, se smatrajo za vojake. Delavska zveza bo posebno skrbela za rekrutiranje svojih članov po potrebi, kakor bo prišlo navodilo od vlade. Sindikati bodo imeli pravico, da v vsakem trenutku in kjerkoli zapro one osebe, ki se niso pokorile vladnemu ukazu.

Naša država na milanskem velesejmu

Milan, 13. aprila. AA. Včeraj dopoldne ob 9 so odprli jugoslovanski paviljon na 14. milanskem velesejmu. Najprej so nad vhom izobesili jugoslovansko državno zastavo. Svečane otvoritve so se med drugimi udeležili jugoslovanski generalni konzul v Milanu Kosta Mišić, trgovski ataše in zastopnik trgovskega muzeja dr. Anton Filipič, ravnatelj zagrebške blagovne šole Braniša z uradniki trgovskega muzeja.

Kakor prej tako je tudi letos jugoslovanski paviljon arhitektonsko eden najbolj zanimivih, v notranjosti pa so razstavljeni številni statistični podatki o trgovini z Italijo. Tokrat je v paviljonu tudi mnogo propagandnega turističnega materiala.

Francoska „vlada narodne obrambe“ je dobila v zbornici ogromno večino

Pariz, 13. apr. o. Nova francoska vlada se je včeraj predstavila poslanski zbornici s posebno izjavo, v kateri pravi, da upa na sodelovanje z vsem zvestimi republikanci in poziva zbornico in narod za obrambo svobode, domovine in miru v teh težkih časih. Državna obramba zahteva krepko gospodarstvo, ki mora vse delati za varnost države. Zato mora zmagati pri delavstvu zdrav razum in ne ovirati dela za državno obrambo s stavkanjem in zavzemanjem tovarn. Vlada bo storila vse, da obrani francoske koristi. Pri tem jo morajo podpirati vsi dobro misleči Francozi.

Po izjavi je zbornica izglasovala Daladieru zaupnico z ogromno večino, kakršne do zdaj še ni dobila nobena francoska vlada. 576 poslancev je glasovalo za vlado, pet proti njej. Takoj nato je vlada predložila zbornici zakon o izrednih pooblastilih, da bo mogla izvesti svoj obrambni, gospodarski in socialni program. Ta zakon je bil sprejet s 508 proti 12 glasovom. Dejstvo, da je zbornica sprejela ta naravnost diktatorska pooblastila priča, da je sedanja francoska vlada tista in taka, kakršno si francoski narod v teh nevarnih časih želi.

Odbor za nevmešavanje bo moral prenehati z delom, ker ni od novembra dalje nobena država razen Anglije plačala prispevka za stroške odbora.

Francija bo branila Češkoslovaško

Pariz, 13. aprila. o. Novi zunanji minister Bonnet je včeraj sprejel češkoslovaškega poslanika v Parizu Osuskega na dalji razgovor, med katerim mu je dal zagotovilo, da se stališče Francije glede češkoslovaške obrambe in glede Srednje Evrope ni nič spremenilo. Francija bo v vsakem primeru nadaljevala s svojo staro politiko do CSR.

Praga, 13. aprila. AA. (ČTK) Nacionalistične »Narodne Novine« objavljajo podrobno glasovanje češkoslovaške manjšine v Avstriji, ter poudarjajo, da je češkoslovaška manjšina pri tem, ko je v nedeljo glasovala v veliki večini za priključitev Avstrije k Nemčiji, delala to ob misli na državo, ki je prav te dni postavljena pred nalogo, rešiti vprašanje svoje manjšine. »Narodni Novine« končajo svoje poročilo takole: Izid glasovanja češkoslovaške manjšine, ki dokazuje svoje zvestobo do države, kateri je je usoda priključila kot drugi domovini, naj služi za primer narodnim manjšinam na češkoslovaškem, da tudi one gredo za njo.

Nemški državljani v ČSR so za včeraj dobili dovoljenje, da lahko izobesijo na svojih domovih zastave s kljukastim križem, toda le skupno s češkoslovaško državno zastavo.

Do hudih nemirov in pobojev je prišlo v francoskem Tunisu, ker so morale oblasti prvič po dolgem času razglasiti vojno stanje. Nemire so povzročili arabski levitariji.

Barcelona nekdanj in danes

Na severnovzhodnem koncu Španije pada postojanka za postojanko, v katere se strah pred gotovim uspehom španskih nacionalističnih čet zasejal nerazpoloženje in celo ucerede. Francoske čete se vedno bolj približujejo evetocemu mestu, v katerem se je že bogato razcvetela bujna južna pomlad, lepi Barceloni.

„Mesto, ki ne hodi spat“

S mestom, se je nekoč Barcelona imenovala mesto, »ki ne hodi spat«. Tako je bilo nekoč. Kadar je padel večerni mrak nad katalonsko prestolnico, nad to ponosno Barcelono, so že zažarele mogočne krasne stavbe, ki so jih obmetavali s svojo prodorno svetlobo številni žarometi. Oživele so proti večeru lične ulice, saj se v teh južnih mestih pravo življenje začne šele, ko se vleže noč in zadira nad mestom prijeten hlad. Na strehah so se bleščali številni reklamni napisi, ki vabijo v kino, gledališča, v bare, kavarne, navadne točilnice itd. In skozi to večerno zadovoljno in živahno razpoloženje na ulicah so se slišali glasovi godbe, ki daje takt starodavnemu narodnemu katalonskemu plesu »sardana«. Stražniki na uličnih križiščih so imeli v nočnih urah polne roke posle, če so hoteli ukrotiti vso to pisano družbo, ki se je večer za večerom zbirala na barcelonskih ulicah. Niso pa imeli opravka samo s tem, da so pazili na red in na to, da kdo ne bi kalil nočnega miru, pač pa so bili, vsaj v zgodnjih jutranjih urah, tudi precej zaposleni s tem, da so opotekajočim se vinskimi bratcem pomagali odpirati hišna vrata. In ko so bili ti dobrovoljčki spravljani za domače zapake, kjer so jih najbrž čakali tudi domači »policaji«, je začelo po ulicah postajati vedno bolj mirno, dokler jutranji svit ni pregal vselega in morda celo preveč zadovoljnega življenja.

... a danes?

Takšna je bila Barcelona pred dvema letoma, takrat, preden se je začela sedanja državljanska vojna v Španiji. Tedaj je Barcelona štela dober milijon ljudi. Danes je Barcelona v vsakem oziru čisto drugačna. V zadnjem času se je število njenega prebivalstva skoraj kar podvojilo. Res nekateri že računajo, da se skriva za obzidiem Barcelone že nad dva milijona ljudi. Odkod je prišel ta drugi milijon? To so povečini ljudje iz vseh mogočih španskih krajev, ki so pribežali v Barcelono, da bi poiskali tu varnega zavetišča. Med njimi pa niso samo tisti, ki so semkaj samo pribežali, pač pa je dosti tudi takšnih, ki so se neprostovoljno morali »zateči« sem. V tem mestu, ki je nekoč imelo vsega v izobilju in ki je bilo znano še celo po svojih prav posebnih jedilih, je danes zavladala velika lakota. Ljudje nimajo več njih najpotrebnejšega. Po tri ure čakajo prestrašene gospodinje, kdaj bodo prišle na vrsto, da si bodo mogle kupiti le nekaj pomaranč. Nazadnje pa se morajo prepričati, da jih je zmanjkalo. Pravijo, da imajo ljudje v Barce-

loni na razpolago dosti izkaznic za nakup kruha, kruha pa ni mogoče nikjer dobiti. Prav tako imajo izkaznice za sladkor, sladkorja pa »je zmanjkalo«. Veliko je tudi pomanjkanje mesa. Celo ribe so zelo »shušale«.

Barcelona, nekdanje mesto živahnega razpoloženja in veselosti, je postalo

mesto groze in strahot

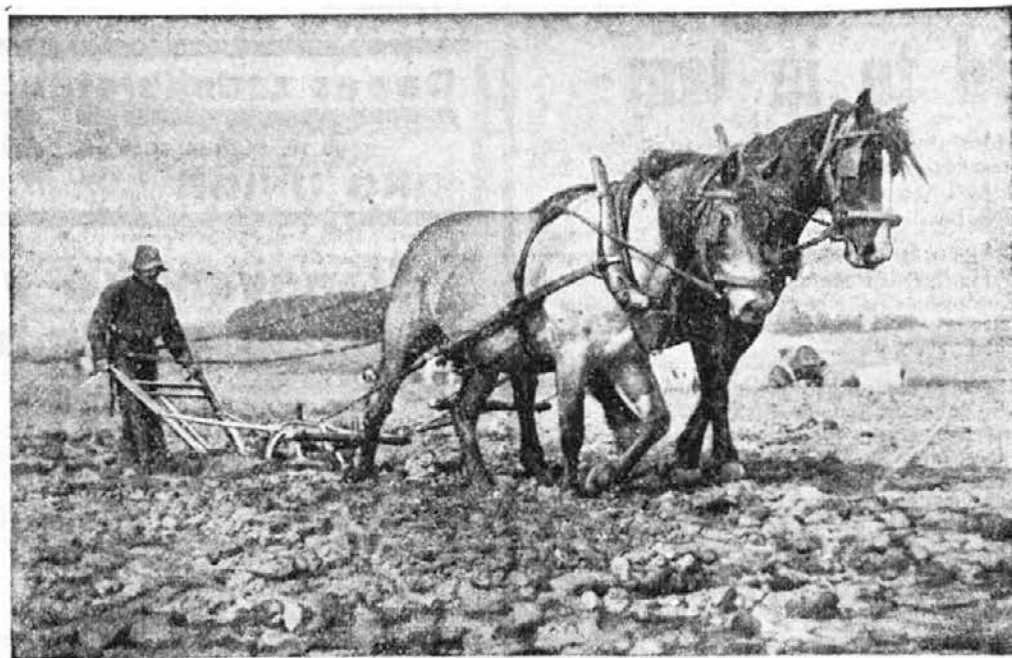
Zamrl je smeh, namesto njega pa se je začelo pritajeno in zaskrbljeno prišepetavanje in zabavljanje nad tistimi, ki »imajo v svojih rokah oblast«. Niti med najbolj zagrizenimi španskimi republikanci si nihče več ne upa misliti na to, da bodo zmagali rdeči. V rdeči vojski ni več prave discipline, upori so na dnevnem redu, za zidom pa končavaio svoje življenje vsi, ki so samo poskusili misliti tudi vsaj nekoliko po svoje. Te upornike kosijo kar s strojnimi. Se vedno strahujejo mesto številni vojaški marksistični oddelki, čeprav že slutijo, — kajti to slutnje ni mogoče več pregnati —, da se tudi njim bliža konec.

Nekdanj tako razkošno razsvetljeno mesto

Barcelona je danes v temi

Francova vojska je pretrgala električni daljnovod, ki je speljan od Trempa, visoko gori v Pirenejih, do Barcelone. V mestu pa ni samo ugasnila luč, pač pa se je moralo ustaviti tudi vse delo po tovarnah, ki so bile navezane na električni pogon. Pa tudi, če Francova vojska ne bi zavzela omenjene velike elektrarne v Pirenejih, bi bila danes Barcelona vseeno v temi, kajti v nevarnosti pred zračnimi napadi so morali pogasiti tudi plinske svetilke po ulicah. Mesto pa nikakor ne kaže, da je izumrlo. Neprestano se oglašajo nemirne sirene in opozarjajo, da se bližajo sovražna letala, na morišču pa regljajo strojnice. V mestu je tako rekoč videti le tek na življenje in smrt. Višji častniki in moške, ki jih je navdušila za boj v Španiji rdeča Sovjetija, imajo v svoji oblasti tudi nočna barcelonska zabavišča. Po barjih tega starodavnega mesta skušajo dati vsaj nekoliko miru svoji slabi vesti in vsaj s še nekaj veselimi uricami potolažiti svoj obup, ki je priklopel do vrhunca, v katerem nihče več ne pozna meje in ki se ne ozira več ni na še tako številne žrtve brezvestnosti. Niti v pijači ne najdejo več utehle, in res se z vso upravičenostjo lahko boje jutrišnjega dne, ko bo tudi zanje prišlo maščevanje za vsa njihova grozodejstva.

Menda res ni več nobenega drugega španskega mesta, v katerem bi bilo še toliko notranjih nemirov, toliko revolucij in krvoprelitja, kot ravno v Barceloni. Še vedno je to mesto v oblasti komunistov, ki so katalonske boje za samostojnost na španskem ozemlju hoteli izkoristiti v svoje namene, in ki so našli svojo »veličino« v tisočih in tisočih nedolžnih žrtvah.

Za brazdo

Ženske vladajo v „Jutranji zarji“

Kako so Aurorčanke ugnale moške, ki se ne marajo ženiti

Trditev, ki jo je nekoč izrekel vplivni politični velmoži, in ki pravi, da »Ameriko vladajo ženske«, utegne v gotovem oziru res držati. O tem pa res ni nobenega dvoma več, če človek pomisli samo na razmere, ki vladajo v ameriškem mestu Aurora — kar bi se po naše reklo »Jutranja zarja«. V tem mestu, pravijo, da imajo ženske vajeti v rokah.

Ultimatum moškim

O moških, ki žive v tem svojevrstno lepem ameriškem mestu, pravijo, da so veliki sovražniki žensk in da je zato med njimi zelo malo takšnih, ki so v svojem življenju kdaj sklenili, da se poročijo. Posebno, če gre za poroko iz ljubezni. Ženske se počutijo v tej »Jutranji zarji« zelo omalovaževane in zaničevane ter so zato sklenile, da tem večnim samcem vendarle eno zagodejo in naredijo konec organizirani »protiženski zvezi«. Sklicale so že številne sestanke, na katerih so skušale najti pot, ki bi jim prinesla vsaj nekoliko več upoštevanja in spoštovanja. Nazadnje pa so konec marca letos sklenile poslati tem brezsrčnim moškim tale končni poziv, ki bi ga politična javnost imenovala z besedo ultimatum: »Če ste že tako zelo nezadovoljni z nami, če nas toliko podcenjujete in nas na vseh poljih bojkotirate, potem nam dajte vsaj priliko, da se branimo in da vam me isto dokažemo, kar očitate vi nam. Pustite nas samo en dan vladati nad Aurora!«

Moški iz Aurore so se na ta nenavadni sklep smejali, češ, to so spet skušale te neumne ženske. Nekateri med njimi so bili za celo trdno prepričani, da so ženske tokrat skušale narediti malo šale. Ker so bili tako zelo prepričani, da se bodo te njihove ženske samo še bolj osmešile, so privolili v to, da takoj naslednji dan res prevzamejo »vso vlad« nad Aurora ženske.

29. marca so tako

Aurorčanke res zavladale

nad svojim mestom. Hotele so na vsak način pokazati moškim, da tudi niso kar tako in da znajo tudi »nositi hlače«. Ob 8 jutraj so se pojavili na aurorskih ulicah prvi ženski policaji, po hišah so začele raznašati pošto same izbrane lepoticke ter se hehljale, ko so izročale pisma in časopise moškim, ki še niso mogli prav uganiti, ali gre za šalo ali pa za res. In Aurora je dobila tudi svojega »novega župana« v osebi 23 letne Mary Brootland, policaja pa novega »policijskega predstojnika« 25 letno Marion Evans. Ženske iz Aurore so se dobro zavedale, zakaj so na najvišja mesta postavile največje lepoticke. Uganili pa so kmalu tudi številni samci, ki so ta dan brez dela pohajkovali po mestu in zbijali na račun žensk vse mogoče elane in neslane šale.

14 dni zapora ali - poroka

Nekako ob 10 dopoldne je policija po ukazu svojega novega »predstojnika« uprizorila po vsem

mestu čudno racijo, kakršne še ni bilo vse od takrat, ko je bila v tej deželi revolucija. Ženski policaji so nenadoma na cesti ustavili vsakega moškega, pa če se je mudil po še tako važnih opravkih. Vsakega so vprašale najprej, če je poročen ali ne. Če je dejal, da je, ga je »policaj« takoj poslal domov. Če je tudi šel, je drugo vprašanje. Pa tudi če ni bil preveč pokoren, ni bilo tako hudo, kajti teh poročenih moških v Aurori je bilo silno malo. Neprimerno več pa je bilo samcev, ki so jih ženski policaji takoj vse od kraja aretirali in jih zaprli. Vse popoldne je bilo na policiji zaslisevanje teh samcev, ki so drugega za drugim privedli iz zaporov pred novega policijskega »predstojnika« — pred žensko. Tu so morali vsi ti samci poslušati najprej dolgo moralno pridigo o tem, kako si je treba predstavljati zakon in ga ceniti ter zaradi tega tudi z ženskami ravnati malo drugače, kakor pa je bila dozdaj navada v Aurori. Nato pa jim je policija predstojnica stavila na izbiro dvojce, namreč ali se hočejo v pol leta poročiti, ali pa se raje odločijo za 14 dnevni zapor. Če pa kdo od njih misli, da se bo lahko s svojim milijonskim premoženjem odkupil, ter se na ta način izognil zaporu in poroki, se bridko moti. Tako so na policiji vsakega posebej opomnili. Poleg tega pa so jih precej obsodili tudi na denarno kazen, ali na nakup nogavic, bonbonier, klobukov, lepoticja za ženske. To kazen je predlagala lepa »županja« Marion Evans.

Moški samo še gasilci

Vse se je tako zdelo, da bo čast žensk iz Aurore zdaj le rešena in da jim nihče ne bo mogel več očitati, da so neumne, nesposobne in morda celo dosti manj vredne kot moški. Usoda pa jim tega zmagoslavlja ni privoščila v popolni meri. Pravijo, da so precej svoje slave zapravile takrat, ko je v glavnem policijskem poslopu nenadoma izbruhnil požar. Tedaj so ženske, ki so bile tu zaposlene kot voditeljice varnostne službe, v silnem strahu pridrvele na cesto in začele klicati moške na pomoč. To bi se z drugimi besedami reklo, da Aurorčanke potrebujejo pomoči moških samo takrat, kadar je treba gasiti ogenj. Za gasilce jih le še smatrajo epsošne.

Programi Radio Ljubljana

Sreda, 13. aprila: 12. Za kratek čas (plošče) — 12.45 Poročila — 13. Napovedi — 13.30 Opoldanski koncert. Radijskega orkestra. — 14. Napovedi — 18. Mladinska ura: »Prubujenje«, recitira G. V. Bitene — 18.30 Glasbene slike na ploščah — 18.40 Nočni lokalni vlak (inž. Roglič Stanislav) — 19. Napovedi, poročila — 19.30 Nac. ura: Mesečni kulturni pregled — 19.50 Šah — 20. Orgelski koncert (G. prof. Matija Tome) — 20.40 Koncert pevskega zbora »Grafika« — 21.30 Mozart: Koncert za violino in orkester (plošče) — 22. Napovedi, poročila — 22.15 Koncert Radijskega orkestra.

V taborišču španskih beguncev

ROBERT LORD

57

POD ČRNO KRINKO

»Daj, nehaj že s tem, lepo te prosim. Ali mar res nič ne poznaš zgodovine?«

»Ne muči me vendar vedno z zgodovino. V kakšni zvezi s tem je zdaj zgodovina?«

»E, dragi moj, zgodovina nas uči, da so navadno vsi največji in najslavnejši ljudje imeli dosti nevšečnosti ravno zaradi žensk. Praviš, da se ti je zapčila v glavo. Pazi, da je morda zaradi nje ne izgubiš!«

»Ti si slab prerok. Aleen je tako lepo in prikupno dekle, da jo moram pobjljže spoznati.«

»Jaz sem zaspan, ti pa delaj, kar hočeš. Lahko noč!«

Barham je odšel v svojo sobo.

Medtem so se vrnile v stanovanje tudi tri nove prijateljice. Aleen je bila od sile navdušena nad predstavo, ki jo je gledala v baru, in komaj je čakala, da bo mogla tudi sama nastopiti. Glorija je vprašala Aleeno:

»Prosim te, povej mi vendar, čemu si se tako zelo prestrašila, ko je Smiles spustil svoj čudni smeh?«

»Sram me je povedati.«

»Beži no, ne bodi vendar neumna in povej,« je pomagala prigovarjati še Heddy.

»Morda se bo to vama zdelo neumno in smešno.«

»Ah, kaj, povej vendar. Ali ne vidiš, kako zelo sva radovedni.«

»Ko sem bila še majhna, smo imeli doma staro Indijanko, ki je materi pomagala pri gospodinjstvu. Bivila se je tudi z vrazarstvom. Prerokovala je ljudem usodo. In res, dostikrat je uganila vse do pičice natančno. Meni pa je vedno dejala: »Varuj se človeka s spačenim obrazom! Varuj se ga še prav posebno takrat, kadar se smeje! No, in zdaj sem prvič v življenju srečala človeka s takim obrazom. Smiles se je smejal. To je bilo

zame nekaj strašnega! Spomnila sem se na to, kar mi je prerokovala Indijanka.«

»Nehaj z vražami. To je za otroke,« je dejala Glorija. Dobro vem, da je Smiles ničvrednež, vendar sem prepričana, da ni tako slab, kakor so nekateri drugi.«

»Nekaj je res na tem. Jaz na njenem mestu bi se tudi bala tega Smilesa,« je pripomnila Heddy. »Toda, dobro, vsakdo ima svoje prepričanje in misli. Tako tudi ti misliš po svoje. Do tebe kaže Smiles posebno obzirnost. A ne mislim s tem reči nič.«

»Tudi ničesar ne moreš misliti,« je odvrnila Glorija. »Ti, Heddy, sploh redkokdaj kaj misliš.«

»To je vsekakor najboljšo! Čim manj misliš, tem bolj si zadovoljna.«

»Naj že bo karkoli, resnica je, da sem se tega človeka silno zbala,« je končala razgovor Aleen.

»No, pojdemo spat, dekleta. Zdaj je že čas,« ju je priganjala Glorija.

Hitro so se odpravile v posteljo in brž zaspale.

Bilo je že proti jutru, ko je avtomobil naglo odpeljal izpred hiše, v kateri je imel Smiles svoje zabavišče.

Smiles se je stisnil v avtomobilu v kot ter ukazal šoferju, naj vozi skozi mesto z največjo hitrostjo in zavije proti Bronxu. Skoraj se je zdelo, da se skriva, da ga ne bi zapazili prijatelji ter morda bog ve kaj mislili, ko je danes tako pozno odšel z doma.

Avtomobilu se je po ulicah silovito mudilo. Čez čas se je ustavil v uličici v četrti Bronx.

Smiles je brž skočil iz voza ter stopil v hišo, katere zunanjost ni bila ravno prikupljiva in je vzbujala prej strah ko pa kaj drugega.

Povzpел se je po škripajočih stopnicah do drugega nadstropja ter krepko potkal na vrata kakor po dogovorjenem načinu.

Vrata so se odprla in Smiles je vstopil. Tu je bilo vse zakajeno. Iz sob, ki so bile ločene po mali prednji sobi, se je slišalo mrmranje.

Smiles je stopil v sobo. Za malimi mizami so sedeli čudni ljudje.

Smiles je pristopil k mizi sredi sobe, na kratko pozdravil in navzočim nekaj pošepetal.

Nekdo od njih je vstal in udaril po mizi. Nastala je grobna tišina.

»Bratje, člani vrhovnega sodišča. Prišel je naš član Smiles, ki naj nam poda poročilo o važnih dogodkih. Naj brat Smiles govori!«

Smiles je v največji tišini začel:

»Bratje! Znano vam je, kaj se je vse dogodilo zadnje dni v Pine-Lakeu. Pri meni sta dva naša človeka iz te organizacije. Razgovarjal sem se z njima. Zdaj se moramo odločiti, kaj je treba z njima narediti. Povedal vam bom najprej potek dogodkov, nato pa bomo skupno poskusili kaj skleniti. Na vsak način je za nas velika nevarnost, dokler sta ta dva človeka med nami.«

Se dolgo je v zakajeni sobi donel Smilesov glas.

Medtem pa sta Nick Stumpas in Barham mirno spala v mehkih in razkošnih posteljah, s katerima jima je postregel prijatelj in stari tovariš Smiles.

Drugi dan jutraj je prišel v Newyork tudi Jones. Vsi so ga pristrčno sprejeli. Prinesel je dosti zanimivih novic iz Pine-Lakea. Pripovedoval je, kaj se je zgodilo s starim Petrom. Pripovedoval pa jim je tudi o tem, da se je neki njihov član, Frank Taylor, začel nekaj upirati. Razgovarjal se je s Cliffom in je bil od sile razburjen. Cliffu pa se je vseeno posrečilo, da ga je nekoliko pomiril. Policija še vedno ni našla nič sledov za njim. Razburjenje po mestu je še zelo veliko. Sicer pa je vse dobro. Barham in Nick sta z velikim zanimanjem poslušala te novice, pa tudi Smiles se je za vse vidno zanimal.

»Draga gospoda, drage moje dame! Čutim posebno prijetno radost, da vas morem pozdraviti za skromno mizo. To večerjo sem priredil na čast uglednim prijateljem, ki so prišli iz puštega in mrtvega podeželja, da se v največjem mestu sveta, v našem ponosnem Newyorku nekoliko razvedre, pozabavajo in tako odpočijejo od napornega in odgovornega posla, s katerim se sicer v svojem življenju bavijo. Nadejam se, da bodo naše spoštovane dame znale ceniti zasluge mojih tovarišev za Ameriko in da se bodo potrudile, da jim pripravijo čim prijetnejše bivanje med nami.«